

Zpráva o stavu uranu, resp. o stavu příprav možné těžby v Brzkově a okolí

Brzkov 21.10.2016

Jako společný právní zástupce obcí Brzkov a Věžnice, a měst Přibyslav a Polná a dále spolku Naše budoucnost bez uranu z.s., si dovoluji předložit tuto zprávu o aktuálním stavu příprav možné budoucí těžbu uranu v dané lokalitě a dále přehled činnosti v této problematice v letech 2015 a 2016.

Předně bych chtěl uvést, že jak zástupci místních samospráv, tak i spolek Naše budoucnost bez uranu, zásadně odmítají možnou těžbu uranu v lokalitě Brzkov – Horní Věžnice. Jejich společnou vůli v tomto směru deklaruje Memorandum pro budoucnost bez uranu.

Dne 24.11.2015 podal státní podnik DIAMO na Ministerstvo životního prostředí návrh na rozšíření chráněného ložiskového území Brzkov. Tento krok hodnotí dotčené samosprávy a spolek Naše budoucnost bez uranu jako předčasné, když jakémukoli řízení musí předcházet kompletní geologický průzkum. Je zapotřebí si uvědomit, že na základě dosud provedených geologických průzkumů již bylo jednou správním orgánem rozhodováno a chráněné ložiskové území bylo stanoveno v určitém rozsahu. Nyní po více než 25 letech přichází zájemce o těžbu a ze stejných údajů žádá o zřízení cca 6krát většího chráněného ložiskového území. Potřeba kompletního geologického průzkumu je opakovaně uváděna v materiálech předložených Vládě ČR a zpracovaných Ministerstvem průmyslu a obchodu a státním podnikem DIAMO, a dále také v materiálech Kraje Vysočina k této problematice. Dotčené obce a města se proto s tímto požadavkem v měsíci listopadu 2015 obrátili na Mgr. Richarda Brabce, Ministra životního prostředí, Ing. Jana Mládku, CSc., Ministra průmyslu a obchodu a MUDr. Jiřího Běhounka, Hejtmana Kraje Vysočina.

V měsíci prosinci 2015 byla věc možné těžby projednávána i na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, kdy pan poslanec Vít Kaňkovský interpeleoval v této věci ministra životního prostředí Mgr. Richarda Brabce.

V období ledna a února 2016 došlo k prostudování veškerých relevantních spisů Ministerstva životního prostředí, které se týkají lokality Brzkov – Horní Věžnice a okolí. Z nashromážděných podkladů byla zjištěna existence dalšího zájemce o možnou těžbu v této lokalitě, kterým je společnost URANIA Mining s.r.o. V roce 2011 byla společností URANIA Mining s.r.o. podána na MŽP žádost o stanovení průzkumného území Brzkov, následně v roce 2012 byla podána další žádost o stanovení průzkumného území Věžnice. Řízení je přerušeno do doby změny surovinové politiky, která by umožnila těžbu uranu v lokalitě Brzkov- Horní Věžnice.

V březnu 2016, po potvrzení těchto zásadních informací ze strany Ministerstva životního prostředí, byly realizovány kroky k informování Vlády ČR, a to prostřednictvím příslušného ministra průmyslu a obchodu. Tento slíbil věc ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí prověřit.

Ve sporu o nezbytnost řádného geologického průzkumu se Ministerstvo životního prostředí postavilo jednoznačně na stranu obcí. MŽP vydalo usnesení, kterým bylo řízení o rozšíření CHLÚ přerušeno. Současně byly konstatovány zásadní vady a nedostatky návrhu a stanovena DIAMU s.p. lhůta do 30.6.2016 pro doložení nezbytných podkladů.

V červnu 2016 se obce a města spolu s vlastníky dotčených pozemků přihlásili za účastníky řízení o rozšíření chráněného ložiskového území v lokalitě Brzkov – Horní Věžnice. Situace obcí a vlastníků pozemků v tomto řízení je velice složitá a komplikovaná, neboť jejich účast v řízení výslovně vylučuje horní zákon. Cílem společné snahy je přiznání účastenství samosprávám a vlastníkům v této věci a dále zrušení příslušné pasáže zákona Ústavním soudem.

Diamo s.p. před uplynutím lhůty k doplnění nezbytných podkladů požádalo Ministerstvo životního prostředí o její prodloužení do 30.6.2017. Spor o uran bude tedy pokračovat minimálně i v následujícím roce.

Shora nastíněný přehled činnosti v roce 2015 a 2016 není samozřejmě kompletní, je třeba uvést, že průběžně probíhala pravidelná setkání zástupců samospráv a spolku za účelem projednání nových informací a zejména za účelem zvolení optimálního postupu v řízení. O těchto jednáních byly vyhotovovány zápisy z jednání a zúčastnění starostové s těmito skutečností následně seznamovali zastupitele dotčených obcí a měst.

S ohledem na zájem veřejnosti bylo vyhotoveno větší množství tiskových zpráv, které informovali o aktuálním dění, a které byly zasílány i zástupcům médií. Je nutné objektivně konstatovat, že zájem novinářů, ale i rozhlasových a televizních štábů o tuto problematiku byl veliký, a i jejich prostřednictvím byla s vývojem ohledně možné těžby uranu seznámena široká veřejnost. Právě s ohledem na zájem veřejnosti se také konala veřejná setkání s občany k této problematice, která byla hojně navštívena a zástupci samospráv a spolku přímo informovali přítomné o stavu věci.

Na tomto místě bych si dovolil shrnout výsledky společného úsilí, tak že státní podnik DIAMO se s ohledem na usilovnou snahu všech zúčastněných neposunul v řízení o rozšíření chráněného ložiskového území z místa. Stav jeho žádosti je stejný jako v den podání jeho žádosti dne 24.11.2015. Jako příčinu tohoto stavu vidím v prozíravosti zastupitelů zástupců dotčených obcí a měst a ve spojení dotčených samospráv za společným cílem - zabránění těžby uranu a dále také v přístupu místních obyvatel, kteří se opakovaně neváhali jednoznačně postavit proti možné těžbě. Osobně se domnívám, že po roce a půl společných snah je vidět reálný výsledek vynaloženého úsilí. Nicméně je nutno konstatovat, že boj o uran nekončí, naopak již nyní je zřejmé, že bude pokračovat i v roce 2017 a možná konečné slovo v tomto sporu bude mít až Ústavní soud.

Na úplný závěr je třeba konstatovat, že tato problematika možné těžby uranu není jenom věcí právní, ale zejména a hlavně, že se jedná o problematiku, která se může dotknout každodenního života občanů dotčených samospráv a problematiky životního prostředí širšího regionu. Proto je i do budoucna nutné vynaložit nezbytné úsilí, aby věc byla vyřešena ve prospěch místních obyvatel a zabráněno jakékoli těžbě.

Veliký dík patří všem za pomoc poskytnutou v této věci.

Mgr. et Bc. Luboš Kliment

společný právní zástupce

Obce Brzkov, Města Polná,

Města Přibyslav a Obce Věžnice

kontakt: kliment@akkliment.cz,

tel: 776233879

Přehled nejvýznamnějších úkonů kauza URAN:

- 1.9.2015 – uzavření smlouvy o právních službách mezi dotčenými obcemi a městy a Mgr. et Bc. Lubošem Klimentem
- 2.9.2015 – jednání na Krajském úřadě Kraje Vysočina za účasti zástupců samospráv a spolku, DIAMO s.p. zveřejňuje svůj záměr podat žádost o rozšíření chráněného ložiskového území Brzkov – Horní Věžnice (dále jen CHLÚ)
- Září – říjen 2015 – příprava společného procesního postupu proti žádosti o rozšíření CHLÚ, součástí byly i přípravné práce související s veřejnou debatou
- 4.11.2015 – veřejná debata ke kauze uran konaná v Brzkově, mimořádná účast ze strany veřejnosti jenom doložila aktuálnost tohoto tématu pro místní obyvatele, zástupci samospráv prezentovali zásady společného postupu, přičemž v rámci diskuze zazněli velice zajímavé podněty a návrhy ze strany přítomných občanů
- 18.11.2015 – odeslány dopisy v této věci adresované Mgr. Richard Brabcovi, Ministru životního prostředí, Ing. Janu Mládkovi, CSc., Ministru průmyslu a obchodu a MUDr. Jiřímu Běhounkovi, Hejtmanu Kraje Vysočina
- 23.11.2015 – vydána první tisková zpráva ke kauze uran
- 24.11.2015 – DIAMO s.p informuje ve velice stručné emailové zprávě o podání návrhu na rozšíření CHLÚ, žádost právního zástupce samospráv o zaslání kopie návrhu včetně příloh zůstává bez odezvy
- 30.11.2015 – Ministerstvu životního prostředí (dále jen MŽP) zaslána první žádost o informace v kauze uran, v souladu se zákonem jsou žádány informace o probíhajícím řízení o rozšíření CHLÚ
- 7.12.2015 – jménem spolku Naše budoucnost bez uranu zaslána žádost MŽP o informace o probíhajícím řízení o rozšíření CHLÚ spolu s oznámením účastenství dle zákona o ochraně přírody a krajiny
- 10.12.2015 – kauza uran projednávána v Poslanecké sněmovně – poslanec Vít Kaňkovský ve prospěch samospráv interpeloval na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Ministra životního prostředí
- 14.12.2015 – vydána druhá tisková zpráva ke kauze uran
- 18.12.2015 – společnému zástupci doručena odpověď MŽP na žádost o poskytnutí informací, MŽP sdělilo požadované informace a zaslalo kopii návrhu na rozšíření CHLÚ včetně příloh
- 18.12.2015 – jménem spolku Naše budoucnost bez uranu zaslána žádost MŽP o informace o probíhajícím řízení o rozšíření CHLÚ spolu s oznámením účastenství dle zákona o ochraně přírody a krajiny, nyní obsahující příslušné číslo jednací a spisovou značku
- 7.1.2015 – společné jednání zástupců samospráv, spolku a právního zástupce, projednán další postup ve věci
- 8.1.2016 – MŽP zaslána žádost o nahlédnutí do spisů vážících se ke kauze uran
- Leden 2016 – MŽP umožnilo prostudovat všechny spisy vážící se ke kauze uran, získáno podezření o dalším zájemci o těžbu uranu
- 14.1.2016 – jednání Mgr. Klimenta s vlastníky dotčených pozemků konané v Brzkově, vlastníci seznámeni s rozsahem zásahu do jejich práv

- 4.2.2016 – vydána třetí tisková zpráva
- 8.2.2016 – MŽP zaslána druhá žádost o informace, MŽP žádáno zejména o oficiální potvrzení dalšího zájemce o možnou těžbu uranu
- 22.2.2016 – MŽP oficiálně zahajuje řízení ve věci rozšíření CHLÚ
- 25.2.2016 – vydána čtvrtá tisková zpráva
- 29.2.2016 – MŽP nepřipustilo spolek Naše budoucnost bez uranu za účastníka řízení o rozšíření CHLÚ
- 11.3.2016 – společné jednání zástupců samospráv, spolku a právního zástupce, MŽP oficiálně potvrdilo existenci dalšího zájemce o těžbu uranu, projednán další postup ve věci, vydána pátá tisková zpráva, konána tisková konference k danému tématu za účastní novinářů, rozhlasových a televizních štábů
- 14.3.2016 – vydána šestá tisková zpráva, odeslán dopis Ing. Janu Mládkovi, CSc., Ministru průmyslu a obchodu
- 18.3.2016 – veřejný protest místních obyvatel konaný v Brzkově, účast velkého množství novinářů, rozhlasových a televizních štábů, dokonce s přímým živým vstupem do hlavních zpráv České televize
- 17.3.2016 – podán rozklad /odvolání/ proti nepřipuštění spolku Naše budoucnost bez uranu za účastníka řízení o rozšíření CHLÚ
- 30.3.2016 – ministr průmyslu a obchodu uznal argumenty samospráv, věc ohledně dalšího zájemce o těžbu prověří
- 7.4.2016 – vydána sedmá tisková zpráva
- 12.4.2016 – beseda s veřejností konaná v Brzkově, mimo jiných se besedy zúčastnil i senátor Miloš Vystrčil
- 25.4.2016 – vydána osmá tisková zpráva
- 25.4.2016 – zaslány dopisy adresované Mgr. Richard Brabcovi, Ministru životního prostředí, a Ing. Janu Mládkovi, CSc., Ministru průmyslu a obchodu
- 13.5.2016 – společné jednání zástupců samospráv, spolku a právního zástupce, projednán další postup ve věci
- 19.5.2016 – jednání s poslancem Vítem Kaňkovským o tématu uranu konané ve Věžnicích
- 21.6.2016 – přihlášení se za účastníky o rozšíření CHLÚ ze strany samospráv a vlastníků dotčených pozemků, vydána devátá tisková zpráva
- 28.6.2016 – MŽP prodlužuje DIAMU s.p. lhůtu pro doložení dokladů do 30.6.2017
- 30.8.2016 – vydána desátá tisková zpráva
- 21.10.2016 – společné jednání zástupců samospráv, spolku a právního zástupce, projednán další postup ve věci

Na úplný závěr bych chtěl uvést, že shora nastíněný přehled není úplný, jedná se toliko o přehled nejvýznamnějších úkonů ve věci, ale lze z něj dospět k závěrům o rozsahu úsilí, které bylo vynaloženo všemi zúčastněnými v kauze uran.

Mgr. et Bc. Luboš Kliment